

Hvis ikke Kommissionen eller staten (eller andre stater) indbringer sagen for Domstolen inden for en frist på 3 måneder, afgør Ministerkomitéen med to tredjedele flertal, om der foreligger en krænkelse af konventionens rettigheder. Såfremt Ministerkomitéen finder, at der foreligger en krænkelse af konventionen, skal Ministerkomitéen fastsætte en frist, inden for hvilken den pågældende stat skal træffe de eventuelle forholdsregler – f.eks. betaling af erstatning eller (sjældnere) ændring af retstilstanden – som Ministerkomitéens afgørelse indebærer, jf. art. 32.

2.2. Den europæiske Menneskerettighedsdomstol

Den europæiske Menneskerettighedsdomstol består af et antal medlemmer svarende til antallet af medlemmer af Europarådet, jf. art. 38. Der er pr. den 5. oktober 1995 32 dommere i Domstolen.

Medlemmerne af Domstolen vælges af Den parlamentariske Forsamling for 9 år med adgang til genvalg. Dommernes er i deres virksomhed uafhængige af staternes regeringer og af Europarådet, jf. art. 39 og 40.

Domstolen har kompetence til at behandle en sag, såfremt den stat, der er klaget over – som f.eks. Danmark – har anerkendt Domstolens kompetence, jf. art. 45, 46 og 48.

Hidtil har det alene været Kommissionen, den stat, hvis statsborger angives at være krænkede (eller mod hvem klagen er rejst) eller den stat, der har indgivet en statsklage, der har kunnet indbringe en sag for Domstolen, jf. art. 48. Klager selv har således ikke i medfør af det oprindelige konventionssystem haft mulighed for at indbringe sagen for Domstolen.

Enhver sag skal behandles af mindst 9 dommere. Det medlemsland, der er klaget over, skal altid være repræsenteret i dommerpanelet, jf. art. 43.

Domstolens afgørelser er endelige, og de skal ledsages af grunde. Enhver dommer er berettiget til at afgive særskilt votum (dissens), hvis afgørelsen helt eller delvis ikke er udtryk for denne dommers opfattelse, jf. art. 51 og 52.

Medlemsstaterne er folkeretligt forpligtede til at rette sig efter Domstolens afgørelse. Domstolen kan om nødvendigt tilkende den forurettede en passende erstatning, jf. art. 50 og 53.

Domstolens afgørelse sendes til Ministerkomitéen, der overvåger dommens fuldbyrdelse, jf. art. 54.

2.3. Indhentelse af Folketingets samtykke

I medfør af § 2 i lov om Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kan regeringen indgå over-

enskomster om ændring af bestemmelserne om konventionsorganernes sammensætning og virkemåde.

I de specielle bemærkninger til lovens § 2, jf. Folketingstidende 1991/92, tillæg A, sp. 5474, er anført følgende:

»Mens selve Menneskerettighedskonventionen og protokol nr. 1 er indgået efter indhentelse af Rigsdagens samtykke, er alle senere protokoller tiltrådt, uden at regeringen har skønnet det nødvendigt at indhente et samtykke fra Folketinget efter grundlovens § 19.

Når konventionskomplekset i sin helhed inkorporeres, vil ændringer i en hvilken som helst bestemmelse nødvendiggøre en lovændring. Der kan forudses en del ændringer i de kommende år. Som nævnt under bemærkningerne til § 1 har medlemsstaterne undertegnet en 9. protokol, der vil gøre det muligt for den enkelte borger at indbringe klager for Menneskerettighedsdomstolen, efter at Menneskerettighedskommissionen har afgivet en rapport om klagen. Endvidere foregår der for øjeblikket drøftelser om en 10. protokol om, at det flertal, der kræves i Ministerkomiteen for at konstatere en krænkelse på grundlag af en rapport fra Menneskerettighedskommissionen, skal nedsættes fra 2/3 til simpelt flertal.

Justitsministeriet finder – i overensstemmelse med udvalget – at det vil være u hensigtsmæssigt, om ændringer i form af procedureregler og lignende altid skulle nødvendiggøre en formel lovændring, og det foreslås, at regeringen bemyndiges til at tiltræde sådanne protokoller. Kundgørelser skal ske således, at protokollerne fremtræder som nye bilag til loven, og det vil derfor være naturligt, at de indarbejdes i form af en ny lovbekendtgørelse.

Denne bemyndigelse udelukker ikke, at regeringen beslutter at indhente Folketingets samtykke til ratifikation af proceduremæssige protokoller, der skønnes at indebære forpligtelser af større betydning. Man kan f.eks. ikke udelukke, at en eventuel reform af kontrolsystemet med en sammensmeltning af Domstol og Kommission udformes således, at der kan være grund til at forelægge sagen for Folketinget.«

Som det fremgår af bemærkningerne til inkorporeringslovens § 2 er formålet med denne bestemmelse bl.a. at muliggøre dansk ratifikation af ændringer i procedureregler og lignende uden forelæggelse for Folketinget. Det forudsættes imidlertid, at ændringerne ikke indebærer forpligtelser af større betydning.

Det forhold, at enkeltpersoner ved 9. tillægsprotokol indrømmes en egentlig søgsmålsadgang mod staten ved en international domstol, kunne tale for, at